

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I FALUN
 Enhet 2
 Ann-Louice Jonsson

DOM
 2015-03-23
 Meddelad i
 Falun

Mål nr
 5678-14

SÖKANDE

Advokatfirman Stangdell & Wennerqvist AB, 556574-6608
 Norra Hamngatan 18
 411 06 Göteborg

MOTPART

Trafikverket
 781 89 Borlänge

SAKEN

Offentlig upphandling

KONKURRENSVERKET	
2015-11-10	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår advokatfirman Stangdell & Wennerqvist AB:s ansökan om överprövning.

Dok.Id 132981

Postadress
 Box 45
 S-791 21 Falun

Besöksadress
 Kullen 4

Telefon
 023-383 00 00
E-post: forvaltningsrattenifalun@dom.se

Telefax
 023-383 00 80

Expeditionstid
 måndag – fredag
 08:00-12:00
 13:00-16:00

BAKGRUND OCH YRKANDE M.M.

Trafikverket genomför en upphandling av ramavtal för juridiska tjänster (TRV 2014/7451). Upphandlingen genomförs genom förenklat förfarande enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU). Tilldelningsbeslut meddelades den 11 november 2014 varvid andra leverantörer än advokatfirman Stangdell & Wennerqvist AB tilldelades kontrakt.

Stangdell & Wennerqvist AB ansöker om överprövning såvitt avser delområde 4 (Fastighetsrätt och Hyres-/arrenderätt) och 5 (Miljörätt). Bolaget yrkar att upphandlingen får avslutas först sedan rättelse gjorts på så sätt att dess anbud, inom berörda delområden, erhåller högre poäng för kriteriet "Konsulttjänstens kvalitet" med följd att rangordningen mellan de antagna anbuden därefter korrigeras inom respektive område. Stangdell & Wennerqvist anför i korthet att Trafikverket vid utvärderingen inte har följt förfrågningsunderlaget avseende hur poängsättningen ska ske för det aktuella kvalitetskriteriet och att Trafikverket därigenom har brutit mot bl.a. likabehandlingsprincipen på ett sätt som medfört skada för bolaget.

Trafikverket anser att ansökan ska avslås. Som skäl anføres i korthet att Stangdell & Wennerqvist har tilldelats korrekta mervärden vid utvärderingen och att upphandlingen har genomförts i enlighet med de grundläggande EU-rättsliga principerna och LOU.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Utgångspunkter för förvaltningsrättens prövning

I mål om överprövning enligt LOU gäller som huvudprincip att den part som gör gällande att en upphandling är felaktig på ett klart och tydligt sätt anger vilka omständigheter han grundar sin talan på (se Högsta förvaltningsdomstolens avgörande RÅ 2009 ref. 69).

Förvaltningsrätten har således att pröva om det på grundval av vad Stangdell & Wennerqvist anfört är visat att Trafikverket har brutit mot någon av de grundläggande principerna eller någon annan bestämmelse i LOU och om detta medfört att bolaget har lidit eller kan komma att lida skada (16 kap. 6 § LOU). De grundläggande principerna innebär att upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt, genomföra upphandlingar på ett öppet sätt samt iaktta principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet (1 kap. 9 § LOU).

Finns brister i anbudsutvärderingen?

Stangdell & Wennerqvist har således gjort gällande att Trafikverkets utvärdering av dess anbud är felaktig och att den strider mot de kriterier som angetts i förfrågningsunderlaget. Bolaget har anfört bl.a. följande. Stangdell & Wennerqvist har erhållit 0 poäng vid utvärderingen av kriteriet "Konsulttjänstens kvalitet", del a) "Anbudsgivarens presentation och förteckning/CV för respektive konsult" (AUB.522). Trafikverket har motiverat sin poängsättning med att Stangdell & Wennerqvist "erbjuder en organisation som har mindre god erfarenhet av de frågor som förväntas uppkomma under avtalstiden" samt att "[e]rfarenheten avser företrädesvis uppdrag av mindre komplex art". Detta är direkt och uppenbart felaktigt, bl.a. mot bakgrund av de uppdrag som bolaget har redogjort för under avsnitt 1 i anbudet (Verksamhet/Kompetens). Dessa uppdrag, som utförts för dåvarande Banverket och Trafikverket, avser t.ex. tillståndsprovningar för järnvägsbroar, järnvägstunnlar och riksvägar samt intrångsersättning, expropriation och villkorsfrågor enligt miljöbalken, dvs. den typ av frågor som förväntas uppkomma i Trafikverkets verksamhet under avtalstiden. De uppdrag som redovisas i respektive huvudkonsults och övriga konsulter CV innehåller den typ av frågor som är ytterst relevanta för Trafikverket. Av anbudet framgår att offererade konsulter har mellan 4 – 15 års erfarenhet av uppdrag inom respektive delområde, vilka upptagit en stor del av

deras arbetstid. Den redogörelse som lämnats under avsnitt 4 i anbudet (Arbetsmetodik/kvalitets-säkring), visar att bolaget har mycket stor erfarenhet av att lämna juridisk rådgivning, bistå i förhandlingar och vara ombud vid domstol eller myndigheter i tvister inom aktuella delområden. Av anbudet framgår vidare att Stangdell & Wennerqvist är van att hantera större komplexa ärenden. Gärde Wesslau Advokatbyrå AB och Furst & Partners Advokatfirma AB har tilldelats 1 poäng för sina respektive organisationer. Stangdell & Wennerqvist kan vid en jämförelse med de anbuden inte anses ha beskrivit aktuella förhållanden på ett sämre sätt. En mycket stor del av de uppdrag som Stangdell & Wennerqvist redovisat i sitt anbud är uppdrag av uppenbart komplex och omfattande art. Stangdell & Wennerqvist har t.ex. lämnat referensuppdrag avseende utbyggnad av järnvägstunnlar, broar och riksvägar, vilka har omfattat tillståndsprövningar, expropriations- och inlösenfrågor samt skadeståndsrättsliga anspråk. Som exempel på andra omfattande och komplexa uppdrag kan nämnas ett 50-tal expropriationsmål vid utbyggnad av Västkustbanan, utbytet av Hisingsbron, Skeppsbron, Vindplats Göteborg, projektet "Trädsäkra järnvägen", sanering av förorenad mark och grundvatten i Trollhättan och uppdrag som ombud vid mark- och miljödomstol vid bl.a. omprövning av tillstånd till vattenverksamhet. Stangdell & Wennerqvist har bedrivit verksamhet i 15 år med inriktning specifikt på miljörett och fastighets-, hyres- och arrenderätt. Bolaget har under flertalet av dessa år utfört ett stort antal uppdrag för just Trafikverket och dåvarande Banverket och kan mot den bakgrunden objektivt sett inte anses utgöra en organisation med mindre god erfarenhet för Trafikverket relevant verksamhet.

Trafikverket anser att Stangdell & Wennerqvists redovisning i anbudet avseende erfarenhet är alltför kortfattad och summarisk för att kunna ligga till grund för tilldelning av mervärde. Beträffande utvärderingen har Trafikverket anfört bl.a. följande. I upphandlingen ställs höga minimikrav på

de offererade individuella resursernas kompetens och erfarenhet (AUB.521). För att erhålla mervärde vid utvärderingen av anbud avseende konsulttjänstens kvalitet (AUB.522) krävs att anbudsgivare erbjuder en organisation med kompetens och erfarenhet som överstiger de ställda minimikraven. Den av Stangdell & Wennerqvist offererade organisationen i de respektive delområdena uppfyller väl minimikraven, men av anbudet framgår inte sådana uppgifter att bolaget visat att organisationen har sådan kompetens och erfarenhet att det funnits grund för tilldelning av mervärde. Inom samtliga delområden i upphandlingen förväntas uppdragen som fördelas genom ramavtalet vara på mycket hög nivå avseende komplexitet och omfattning och särskilt inom miljörätten (delområde 5) kan förutsättas att uppdrag kommer att innebära medverkande vid de allra mest komplicerade och omfattande miljöprovningarna som förekommer i Sverige. Det kan vidare förutsättas att de risker som hanteras inom ramen för dessa uppdrag är av extraordinärt slag avseende såväl direkta ekonomiska risker som samhällsekonomisk betydelse. Upphandlingen anser mycket erfarna jurister med hög specialiseringsgrad, varför många verksamma jurister vilka i mer vardaglig mening inte betraktas som mindre erfarna, inte ens skulle nå miniminivån på erfarenhet för att lämna anbud som huvudkonsult. Beroende på de olika delområdenas omfattning har i stora delar av upphandlingen de högre mervärdena endast kunnat uppnås genom två eller flera mycket erfarna huvudkonsulters samlade erfarenhet. Stangdell & Wennerqvist har i anbudet genomgående redovisat sin erfarenhet i form av uppräknande av uppdrag i långa listor. För merparten av uppdragen har det inte specificerats på vilket sätt de är särskilt komplicerade eller vilken omfattning de haft. I de flesta fall har uppdragen inte heller närmare beskrivits, bortsett från vem som varit uppdragsgivare, vad frågan gällt och att uppdraget – i förekommande fall – avsett myndighets-/tingsrätts- eller något fall överrättsprovning. Det enda som egentligen kan utläsas är att konsulterna har haft en viss mängd uppdrag, dock inte särskilt framstående sett till minimierfarenhetens längd. Av de i anbudet lämnade redovisningarna framgår inte

vilken komplexitet uppdragen haft eller att det skulle röra sig om uppdrag av direkt specialistkaraktär. Trafikverket anser, utifrån de begränsade uppgifter som lämnats, att uppdragen framstår vara av enklare beskaffenhet. De anbudsgivare som Stangdell & Wetterqvist jämför anbudet med, har utvecklat sina referensuppdrag i större utsträckning än vad bolaget gjort och flera av anbudsgivarna har också offererat resurser där det klart framgår av anbuderna att resurserna är av verklig specialistkaraktär.

Förvaltningsrätten gör följande bedömning.

Det är Stangdell & Wennerqvist som i målet har att visa att Trafikverket har utfört anbudsutvärderingen på ett felaktigt sätt. Högsta förvaltningsdomstolen har uttalat att överprövningen inte tar sikte på upphandlingens materiella resultat utan endast på om myndigheten förfarit formellt korrekt och iakttagit de upphandlingsprinciper och förfaranderegler som anges i LOU (HFD 2013 ref. 5). Endast om den upphandlade myndigheten tagit ovidkommande hänsyn eller påtagligt avvikit från de kriterier som angetts i förfrågningsunderlaget kan det således bli aktuellt att ingripa mot en upphandling på denna grund.

I förfrågningsunderlaget - AUB.522 "Värderingsgrunder vid utvärdering av anbud" - anges att beställaren kommer att anta de anbud som är de ekonomiskt mest fördelaktiga per delområde 1-7, att respektive delområde kommer att utvärderas separat och att Trafikverket använder en så kallad absolut utvärderingsmodell. Den modellen innebär att utvärderingen av ett anbud görs enligt fastställda kriterier oberoende av andra anbuds summor och kvalitet och att beställaren sätter pris på de kvalitativa egenskaper (mervärdet) som värdesätts i upphandlingen. I AUB.522 finns närmare beskrivet hur bedömningen av kriteriet "Konsulttjänstens kvalitet" och delkriteriet "Anbudsgivares presentation och förteckning/CV för respektive konsult"

kommer att ske och hur mervärdet för kriteriet kommer att poängsättas. Vad gäller "Anbudsgivares presentation och förteckning/CV för respektive konsult" anges bl.a. att bedömningen kommer att ske utifrån anbudsgivarens presentation av offererad organisation och arbetssätt för utförande av delområdet. Presentationen bör innefatta vilken erfarenhet personerna i offererad organisation har, vilken typ av uppdrag personerna har hanterat samt hur lång erfarenhet var och en har. Det bör framgå hur anbudsgivaren säkerställer att denna erfarenhet kommer beställaren till del vid utförande av uppdrag. Anbudsgivaren bör redovisa specialuppdrag inom delområdet och särskilt komplicerade förhandlingar eller andra uppdrag av specialistkaraktär med koppling till delområdet.

Vad Stangdell & Wennerqvist har anfört i målet ger enligt förvaltningsrättens mening inte stöd för uppfattningen att Trafikverket har tagit ovidkommande hänsyn vid utvärderingen av mervärden enligt AUB.522. Det har inte heller framkommit att bolaget har tilldelats för låga mervärdespoäng i förhållande till vad som redovisas i dess anbud. Förvaltningsrätten anser inte heller visat att Trafikverket på annat sätt har frångått vad som anges i förfrågningsunderlaget eller att anbudsutvärderingen har skett i strid med likabehandlingsprincipen eller LOU.

Förvaltningsrätten anser därför sammantaget att det inte finns skäl för ingripande enligt LOU med anledning av vad Stangdell & Wennerqvist har anfört. Bolagets ansökan om överprövning ska således avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1C LOU).

Lenhart Andersson
rådman

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Om Ni vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska Ni skriva till Kammarrätten i Sundsvall.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer

till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.